

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ БЮДЖЕТНИМИ УСТАНОВАМИ

Єршова Н.Ю., Стребкова Ю.Д.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Перспективне прогнозування та планування видатків впливає на обґрунтованість показників соціально-економічного розвитку бюджетних установ. Серед вагомих наукових досліджень вчених у сфері використання коштів бюджетними установами можна назвати праці М.Афанасьєва, О.Богачової, Дж.Б'юкенена, А.Вагнера, С.Вітте, Р.Дорнбуша, А.Ілларіонова, Дж.М.Кейнса, Т.Ковальової, А.Лаврова, В.Лебедева, С.Лушина, Р.Максгрейва, В.Родіонової, П.Самуельсона, М.Сперанського, Дж.Стігліца, Г. Таллока, В.Танзі, С.Фішера, Дж.Хікса, М.Ходоровича.

В процесі використання коштів бюджетного фонду держава вступає у відносини з: підприємствами, організаціями та установами з приводу їхнього фінансування; фізичними особами, громадянами країни з приводу виплат, пов'язаних із соціальними гарантіями; юридичними і фізичними особами, іноземними державами, міждержавними об'єднаннями з приводу повернення державних позик і сплати відсотків; органами місцевого самоврядування з приводу міжбюджетного регулювання; іншими суб'єктами відповідно до чинного законодавства. Сукупність цих грошових відносин становить зміст видатків бюджету як економічного поняття. Бюджетні видатки у розвинутих країнах мають тенденцію до зростання, що позитивно впливає на темпи росту промислового виробництва. Про зазначену закономірність відмічав німецький економіст Адольф Вагнер ще у дев'ятнадцятому столітті.

Використання коштів бюджетними установами це видатки бюджетних установ, які вони здійснюють у процесі надання нематеріальних послуг, за економічним змістом відрізняються від витрат госпрозрахункових підприємств та організацій. Під видатками розуміють державні платежі, які не підлягають поверненню, тобто такі платежі, які не створюють і не компенсують фінансові вимоги. Вони бувають відплатними, тобто здійсненими в обмін на товар чи послугу, або невідплатними (односторонніми). Категорія видатків не включає платежі в рахунок погашення державного боргу, які класифікуються як фінансування.

Видатки - один з найважливіших показників фінансово-господарської діяльності бюджетних установ. Вони є основою для визначення результатів виконання кошторису доходів і видатків, його аналізу з метою виявлення внутрішніх резервів. Видатки мають доволі складну структуру, тому їх подають у вигляді класифікації. Класифікація видатків залежно від джерел покриття: видатки загального фонду; видатки спеціального фонду. Захищеними видатками бюджету визнаються видатки загального фонду бюджету, обсяг яких не може змінюватися при здійсненні скорочення затверджених бюджетних призначень.